

Terešov

- německy *Tereschau*
 - okres Rokycany
 - ves v Čechách, 7 km severovýchodně od Radnic, 18 km severoseverovýchodně od Rokycan, 16 km severozápadně od Hořovic
 - sídlo panství (statku); historický Plzeňský kraj (v r. 1856 Pražský kraj ●●HSH)
-

obsah:

[židovské osídlení](#)

[šoa](#)

[náboženská obec](#)

[modlitební spolek](#)

[představení náboženské obce](#)

[představení synagogy](#)

[rabíni](#)

[kantoři](#)

[šamesové](#)

[učitelé](#)

[další obecní zaměstnanci](#)

[regionální mohelové](#)

[matrikáři](#)

[škola](#)

[špitál](#)

[spolky a nadace](#)

[významná povolání, řemesla](#)

[sídelní okrsky](#)

[domy se židovskými obyvateli](#)

[obecní dům](#)

[modlitebna](#)

[synagoga](#)

[hřbitov](#)

[zemědělské pozemky židovských vlastníků](#)

[matriky registrované v roce 1943](#)

[dochované matriční materiály](#)

[z dalších archiválií uložených v archivu Židovského muzea](#)

[další archiválie](#)

[vyobrazení](#)

[literatura a prameny](#)

židovské osídlení

osídlení údajně (podle ústní tradice) od 1. poloviny 16. stol. (šlo o židovské rodiny uprchlé z Prahy v době moru) ●●*P

1623: existuje židovské osídlení (viz stáří > *hřbitova*) ●●HZH

1624: pražský soud řeší „spor terešovských židů“ (viz > *další archiválie*) ●●*A

1724: židovské rodiny nejsou (z neznámé příčiny) zmiňovány ●●HBS

1732: nikdo ze židů není chráněný (statek koupila nová vrchnost) ●●HBS/1733

1733: 5 manželských párů a „Cantor“:

- Abraham Jackl
- Kones [?] Abrahamb Rothkopff
- Schmule čili Samuel
- Wolff
- Wolff Salomon Marcy
- Moyses „Cantor“ ●●HBS

1757: 12 rodin

obživa: 1 učitel, 1 koželuh, 1 krejčí, 2 hudebníci, 2 řezníci (jeden z nich také obchoduje s vlnou a plátnem), 2 obchodníci s plátnem (jeden z nich také poráží dobytek), 1 obchodník s dobytkem, 1 podomní obchodník, 1 kuchař na výročních trzích ●●TKC

1783: na statku T. 25 rodin nebo manželských párů

ve vsi T. 21 rodin nebo manželských párů:

- Abraham Baraun (ženatý, má 3 děti) = obchodník s plátnem
- Abraham David (ženatý, má 3 děti) = „Schullmeister“
- Bernard Löbl (ženatý, má 3 děti; svobodný domácí učitel David Moises; svobodný čeledín Moises Abraham) = obchodník s plátnem
- Chaska Peruch (ženatý, má 1 dítě) = obchodník s kůžemi, vlnou, cukrem a kávou
- Isak Löbl (ženatý, má 5 dětí) = obchodník s plátnem
- Israel Abraham (ženatý, má 2 děti) = draslař
- Israel Moises (ženatý, má 1 dítě) = obchodník s octem a kvasnicemi
- Jakob Natan (ženatý, bez dětí) = obchodník s plátnem
- Jakob Wolf (ženatý, má 2 děti) = podomní obchodník s různým zbožím
- Joseph Ludlith (ženatý, má 1 dítě) = krejčí
- Löbl Pinkas čili Kulmann Löb (ženatý, má 3 děti) = obchodník s plátnem
- Moises Jakob (vdovec, bez dětí) = sklenář
- Moises Löbl (ženatý, má 2 děti) = žebrák
- Salamon Jakob (ženatý, má 2 děti) = obchodník s plátnem
- Samson Löbl (ženatý, bez dětí) = vinopalník a draslař, poráží dobytek
- Samuel Jandl (ženatý, má 1 dítě) = obchodník s plátnem
- Samuel Katz (ženatý, má 1 dítě) = obchodník s plátnem
- Samuel Löbl (ženatý, má 7 dětí) = obchodník s peřím
- Samuel Natan (ženatý, má 4 děti) = obchodník s plátnem
- Sigmund Jakob (ženatý, má 3 děti) = obchodník s moukou
- Susmann Perutz (ženatý, má 3 děti) = podomní obchodník s různým zbožím
- Wolf Löbl (ženatý, má 1 dítě) = podomní obchodník s různým zbožím

- Wolf Samuel (svobodný) = obchodník s plátnem
- ve vsi > Lhotka na panství T.* 4 rodiny nebo manželské páry – (viz) ●●HBI,HBS
- 1786: *ve vsi T.* 18 rodin nebo manželských párů (všechny jsou příslušné na statek T.):
- Abraham Baron (42letý; manž. Montsch [?] 35letá; syn Markus 13letý)
= obchodník s plátnem
 - Afner (60letý; manž. Rößl 65letá; syn Moyses Löbl 13letý) = „Schulmeister“
 - Bernard Löbl (51letý; manž. Blüml 42letá; syn Wolf 11letý a další syn)
= obchodník s plátnem
 - Chana Judlickin (vdova; syn Judlock 11letý) – obživa není uvedena
 - Chaska Perutz (47letý; manž. Hannerle 26letá; bez svobodných synů) = obchodník s plátnem, kožkami a kůžemi nebo koženým zbožím
 - Isak Abraham (48letý; manž. Rachl 41letá; bez svobodných synů) = draslař
 - Jakob Nathan (54letý; manž. Mattl 55letá; bez svobodných synů) = žebrák
 - Jakob Wolf (58letý; manž. Güttl 35letá; 1. syn Jakob 11letý a další 2 synové)
= řezník
 - Joseph Judlack nebo Judlock (36letý; manž. Esterle 34letá; bez synů) = krejčí
 - Moyses Löbl (60letý; manž. Güttl 60letá; bez svobodných synů) = obchodník s plátnem
 - Samson Löbl (42letý; manž. Chaile 40letá; bez svobodných synů) = vinopalník, draslař a obchodník s plátnem
 - Samuel Jankl (73letý; manž. Bella 64letá; bez svobodných synů) = žebrák
 - Samuel Katz (56letý; manž. Eva 61letá; syn Moyses 7letý) = obchodník s plátnem
 - Samuel Löbl (46letý; manž. Eva 50letá; 1. syn Joseph 16letý a další 3 synové)
= obchodník s plátnem
 - Sigmund Jakob (52letý; manž. Esterle 44letá; syn Gabriel 15letý) = nosič [?]
mouky a chleba (živí se „mit Mehl und Brot tragen“)
 - Susmann Perutz (56letý; manž. Lea 58letá; 1. syn Mayer 16letý a další 2 synové)
= žebrák
 - Wolf Löbl (32letý 1. syn Moyses ↑ Löbla; manž. Prenzl 45letá; syn Isak 3letý)
= obchodník s plátnem
 - Wolf Samuel (28letý 1. syn Samuela ↑ Jankla; manž. Reitzl; syn Joachim Samuel 19letý) = obchodník s plátnem

ve vsi > Lhotka na statku T. 3 rodiny – (viz)

na statek T příslušní žijící jinde:

- Kassril Löwe (28letý; manž. Mendl; bez vlastních synů) = podomní obchodník v > Radnicích ●●CGP/1

1793: *ve vsi T.* 20 rodin nebo manželských párů (v tabulce kraje je uvedeno 16 rodin), z toho jen 1 rodina je „cizí“:

- Israel Adler (manž. Sara; 1 dcera) = podomní obchodník
- Abraham Baron (manž. Martha; 1. syn Markus a 2 dcery) = obchodník se střížním zbožím
- Ester Bekin (vdova; 1. syn Gabriel a 2 dcery; čeledín [sirotek] Jachin Willner)
= obchodnice se střížním zbožím

- Theresia Bekin (vdova; 1. syn Joachim slouží u obchodníka Bernharda ↓ Freunda) = „výměnkářka u Salamona ↓ Lustiga“
- Moises Bobek (příslušný na statek > Hřešihlavy; manž. Ludmilla; 1. syn David a 1 dcera) = obchodník se střížním zbožím
- Abraham Deutsch (manž. Paula; 1. syn Moises [snad tento syn žije jako domácí učitel v > Arnoltově v Loketském kraji] a 2 dcery) = „Schulmeister“
- Bernhard Freund (manž. Elisabeth; 1. syn Wolf a další 2 děti) = obchodník se střížním zbožím
- Kuppelman Freund (manž. Libuscha; 1. syn Markus a další 2 synové) = podomní obchodník
- Samson Freund (manž. Katharina; bez svobodných dětí) = vinopalník a draslař
- Eva Kreperin (vdova; svobodný 4. syn Simon [z 1. manželství?], svobodný 1. syn Joseph [z 2. manželství?] a dalších 6 dětí) = částečně živená obcí, částečně žebračka
- Isai Lederer (manž. Rachel; 1. syn Juda a 1 dcera) = „Schulkloper“
- Salamon Lustig (manž. Paula; 1. syn Isak a další 3 děti) = trafikant a obchodník se střížním zbožím
- Samuel Razauer (manž. Eva; 1. syn Moises) = podomní obchodník
- Jakob Schwartz (manž. Magdalena; bez svobodných dětí) = učitel v > Libni u Prahy (není uvedeno, jestli je v Libni sám, nebo s rodinou)
- Anna Strickerin (vdova; 1. syn Juda a 1 dcera) = obchodnice s krátkým zbožím
- Habakuk Wallner (manž. Anna; 1. syn Isak a 3 dcery) = vinopalník ve vsi Kařez na panství Zbiroh (není uvedeno, jestli je v Kařezu sám, nebo s rodinou)
- Moises Weis (manž. Catharina; 2 dcery) = podomní obchodník
- Wolf Weis (1. syn Moises ↑ W.; manž. Susana; 1. syn Isak) = kantor žid. obce
- Joseph Zeinner (manž. Katharina; 1. syn Simon) = „výměnkář u Salamona Lustiga ↑

cizí jednotlivci žijící „v Terešově“:

- Abraham Stein (svobodný 1. syn Adama S., familianta a žebráka ve > Zderazi na panství Kolečovice) = zaměstnaný v Terešově
- Beermann (svobodný syn vdovy Evy, příslušné do Budyně nad Ohří, kuchařky u „Geldnegotianta“ Davida Oserse v Praze) = „student v Terešově“

na statek T příslušní žijící jinde:

- Adler (v Terešově má domek čp. 7) = „Schullmeister“ v Libni u Prahy
- Famala Schmulin (sama, bez rodiny) = služebná u obchodníka Israela Ehrlicha v Milčevsi u Žatce
- Anna Bockin (svobodná) = služebná u obchodníka Herrschmanna Buntzla v Praze
- Ester Fleischhackerin (svobodná) = služebná u obchodníka Abrahama Sachsela v Praze
- Juda Freund (sám, bez rodiny) = čeledín u obchodníka Israela Ehrlicha v Milčevsi u Žatce
- Markus Fried (sám, bez rodiny) = čeledín u draslaře Isaka Lederera v > Olešné v Rakovnickém kraji

- Ester Lederin (svobodná) = služebná u obchodníka Salamona Goldschmieda v Praze
- Ester Lederin (svobodná) = služebná u „Geldnegotianta“ Simona Egera v Praze
- Israel Lederer (manž. Magdalena; 2. syn Abraham a 1 dcera; snad ovdovělý otec Joseph Lederer) = draslař v > Radnicích
- Benjamin Levit (sám, bez rodiny) – žije v > Radnicích (obživa neuvedena)
- Israel Levit (manž. Barbara; 1 dcera) = obchodník se stížným zbožím v > Radnicích
- Jakob Ritter (manž. Sara; 1 dcera) = obchodník se stížným zbožím ve vsi Žebrák na panství Dobříš
- Sara Singerin („vdaná“, manžel není zmiňován; svobodný 1. syn Isak) = čepičářka (vyrábí čepce nebo čepice) v Praze, pravděpodobně v nájmu u obchodníka Isaka Vogese, vdovce ••HBE,HBS

1799: na statku T. 17 rodin (všechny s konsensy pro statek T.)

ve vsi T.: 11 rodin: Adler, vdova Bekin, Czimmer, 2x Freund, Kapper, Katzauer, Lederer, Lustig, vdova Strikerin, Weiß

na statku T. žijí cizí familianti:

- Abraham Baron (přísl. a kons. 1766 statek > Hřešihlavy)
- Moyses Bobek (přísl. a kons. 1776 statek > Hřešihlavy), 1. syn Daid (získal kons. 1804 pro statek Hřešihlavy)
- Abraham Deutsch (přísl. a kons. 1756 > Slatina na panství Lnáře) – v r. 1815 byl na jeho místo zapsán jeho 1. syn
- Leopold Jonas (přísl. a kons. 1785 statek Bratronice v Prácheňsku)
- vdova Ewa Körperin (přísl. a kons. 1776 statek > Hřešihlavy), 1. syn Joseph
- Juda Popper (přísl. a kons. bez data statek > Slabce)
- Habakuk Wollner (přísl. a kons. 1776 statek Hřebečníky v Rakovnicku)

zdejší familianti žijící jinde:

- Israel Kantor (kons. 1780 statek T.) – žije na panství > Plzeň
- Bartel Lederer (kons. bez data statek T.) – žije ve > Zdeslavi na statku Vysoká Libyně
- Israel Lederer (kons. 1784 statek T.) – žije na panství > Radnice
- Nephtali Lederer (kons. 1765 statek T.) – žije na panství > Radnice
- Moises Renner (pův. jménem Moises Salomon, kons. 1780 statek T.) – žije jinde
- Moyses Pollak (kons. bez data statek T.) – žije na statku > Kosova Hora – od r. 1818 je připsaný (bydlí?) na statku > Hřešihlavy
- Jakob Ritter (kons. 1784 statek T.) – žije na panství > Dobříš
- Seligmann Schwarzenstein (kons. 1779 statek T.) – žije na statku > Hořenec

později v T. připsaní familianti:

bez data – Adelberg, Klauber a 2 Popperové

1800 – Moyses Jungmann (kons. 1800 st. Terešov) – žije na statku > Kunějovice

1800 – Salamon Stein (kons. 1800 st. Terešov) – žije v > Měcholupech u Žatce

1815 – Steiner

později – Deutsch a Fischl

1818 – Samuel Sommer (kons. 1800 > Prašný Ujezd), 1. syn Abraham

1818 – Moises b. Salomon Renner (kons. 1780 st. Terešov) – žije v > Hřešihlavech

••HBS

1801: na statku T. žijící cizí familiant:

▪ Samuel Lewy (přísl. a kons. 1801 statek > Praskolesy v Berounsku)

••HBS/1799/Praskolesy

1811: na statek T. je příslušných 23 familiantských rodin (se zdejší konsensem)

ve vsi T. žije nejméně 15 rodin (z nich 13 sem příslušných):

Adler, Deutsch, 2x Jungmann, Kantor, Körper, Lustig, Popper, Sommer, Stein, Steiner, Weis, Zimmer

„cizí“ rodiny žijící na statku T.: Bobek a Körper (familianti statku > Hřešihlavy)

zdejší familianti žijící jinde:

▪ Katz – žije v > Prašném Ujezdě

▪ Moises b. Salomon Renner (konsens 1780 statek Terešov) – žije v > Hřešihlavech

▪ 8 rodin žije v jiných obcích

později na statku T. připsaní familianti:

1813 – Deutsch, Klopstock, Lederer

1815 – Becková, Freund, Lederer ••HBS

později: na statku T. žije Juda Popper (přísl. a konsens 1774 „Swinarž“ [snad Svinná] na panství Liblín) ••KFP

1837: počet židovských rodin není uveden ••SKB

1849: 32 rodin, 187 osob ••AK

1880: 70 židů (10,04 %), 0 protestantů, 697 obyvatel (1 německého jazyka)

& v osadě Salcperk 0 židů, 212 obyvatel ••SL

1890: 60 židů (10,90 %), 0 evangelíků, 550 obyvatel (11 německého jazyka)

& v osadě Salcperk 3 židé, 255 obyvatel ••SL

1900: 30 židů (5,34 %), 0 evangelíků, 561 obyvatel (0 německého jazyka)

& v osadě Salcperk 0 židů, 132 obyvatel ••SL

1910: 15 židů (2,86 %), 0 evangelíků, 524 obyvatel (0 německého jazyka)

& v osadě Salcperk 0 židů, 134 obyvatel ••SL

1921: 2 židé, 0 evangelíků, 1 čs. vyznání, 8 bez vyznání,

493 obyvatel (0 německé, 0 židovské národnosti)

& v osadě Salcperk 0 židů, 121 obyvatel ••SL

1930: 0 židů, 1 evangelík, 8 čs. vyznání, 30 bez vyznání,

427 obyvatel (0 německé národnosti)

& v osadě Salcperk 0 židů, 122 obyvatel ••SL

šoa

zdejší rodačka deportovaná do Terezína z území připojeného k Německu:

- Eva Kohn, roz. Kantor (nar. 23.7.1862 Terešov, zemř. 8.12.1942 Terezín) – před transportem žila ve starobinci v Chomutově, do Terezína deportovaná 27.11.1942 z Ústí nad Labem transportem XIX/3 ••WJB

náboženská obec

- 1680: existuje modlitebnav 17. století už existuje ●●*P
- 1786: ▪ židovská obec prosí vrchnost (Thomase von Salzberg) o povolení držet v obci, která sestává z 11 familií a ročně platí 400 fl. kontribuce, tyto zaměstnance: 1 rabína, 1 svobodného kantora čili učitele („Schulsinger oder Schulmeister“), 1 šocheta čili košeráka, 1 obecního sluhu („Gemeind Diener“) vykonávajícího současně službu „Schulkloppera“, 1 správce špitálu („Spital Vater“) pro péči o nemocné – a dále prosí o povolení držet zde vinopalníka a draslaře
- odpověď krajského komisaře Plzeňského kraje: ... synagoga v Terešově byla zřízena [nebo je provozována] bez vědomí vrchnosti; obci postačí svobodný kantor a šames a správce špitálu ●●CGP/2
- 1893: Terešov už není mezi povolenými samostatnými obcemi ●●KI
- 1894: Terešov patří k náboženské obci Hořovice ●●KI
- 1894-06: Terešov není uveden jako samostatná náboženská obec ●●KI
- 1898: schváleny byly stanovy náboženské obce (platné ještě v r. 1922) ●●SZO
- 1907-18: samostatná obec, 28 poplatníků nábož. taxy ●●KI
- 1920-21: samostatná obec, 59 [!] poplatníků nábož. taxy ●●ZKH
- 1921: samostatná obec se 47 dušemi (z nich jen 2 osoby žijí v Terešově[!], další bydlí např. ve Zbirohu aj.), „později“ připojená k náb. obci > Rokycany ●●FC
- 1922: samostatná obec, 50 duší, 17 poplatníků nábož. taxy ●●SZO
- 1932: výnosem Ministerstva školství a národní osvěty ze 7.3.1932 č. 23428-32-VI/2 bylo odňato „ve smyslu § 8. zákona ze dne 21.3.1890 č. 57 ř. z. státní uznání náboženským obcím v Radnicích a Terešově, ježto jejich hmotné prostředky nestačí, aby mohly plnití zákonné podmínky svého trvání...“ a jejich obvody byly přiděleny k náb. obci v Rokycanech ●●[viz > *archiválie*]
- 1935: náboženská obec zanikla ●●HZH
- 1946: Ministerstvo školství a osvěty odnímá náboženské obci Terešov státní uznání ●●VMS
[tzn. náb. obec byla zrušena podruhé – podobně jako radnická]

modlitební spolek

- 1893-06 zřejmě existuje modlitební spolek (Terešov patří k náboženské obci Hořovice, ale má vlastní činnou synagogu) ●●KI
- 1898: schváleny stanovy terešovské náboženské obce, které jsou platné ještě v r. 1922 [nebo jde o stanovy modlitebního spolku?] ●●SZO
- 1907-32 neexistuje modlitební spolek, ale znovu samostatná náboženská obec ●●FC,KI,SZO,ZKH

představení náboženské obce

- 1786 Samson Löbl ●●CGP/2
- 1883 J. A. Popper ●●SFB
- 1908-15 Ludwig Lederer ●●KI
- 1916-22 Gustav Stein ●●KI,SZO,ZKH

představení synagogy

1910-18 J. Zeiner („Tempelsvorsteher“) ●●KI

rabíni

- 1850-61 Salomon Graf ●●HSH,§D2,§M,§R2
(nar. kolem r. 1815, zemř. po r. 1882) ●●PSR
- 1858 sídlí tu místní rabín ●●HSH
- 1859 rabín není zmiňován ●●HSH
- 1907-10 *rabín (Adolf Stein) sídlí v Radnicích* ●●KI
- 1911-12 *rabínské místo v Terešově je neobsazené* ●●KI
- 1913-14 Leopold Reiss (psaný také Reihls, Reis) ●●KI
(nar. 1856-57 v České Bělé u Havlíčkova Brodu, zemř. 62letý 7.11.1919 v Ledči nad Sázavou; v r. 1887 byl učitelem náboženství ve > Světlé nad Sázavou, v letech 1893-1901 je doložený jako rabín v > Rožďalovicích, 1904-06 v > Mirovicích, 1907-12 v > Neveklově a 1915-19 v > Ledči nad Sázavou)
●●KI,*K,§A2,§E,§N1,§Y2
- 1915-18 Moritz/Mořic Fischer ●●KI
(v letech 1894-97 je doložený jako rabín v > Třeboni, 1901-10 v > Rokycanech; snad až do r. 1918 nebo později byl současně rabínem v Rokycanech)
●●KI,RRO,ZMB/Rokycany,§J2,§V2
- 1922 *v Terešově nesídlí rabín* ●●SZO

kantoři

- 1783-86 viz > učitelé
- 1793 Wolf Weiß („Schullinger“; syn Moise W. z Terešova), čp. 4 ●●HBS
- 1894 N. Pacovsky ●●KI/Hořovice

šamesové

- 1786 krajský úřad souhlasí, aby si obec vydržovala šamese ●●CGP/2

učitelé

- 1783 Abraham David („Schullmeister“) ●●HBS
- 1786 Afner (60letý ženatý „Schulmeister“, příslušný do Terešova) ●●CGP/1
- 1793 Abraham Deutsch („Schullmeister“), čp. 10 ●●HBS
- 1836-39 Wilhelm Popper („Lehrer“) ●●§T1
- 1894 učitelem náboženství je kantor ●●JCB,KI
- 1913-18 učitelem náboženství je rabín ●●JCB,KI

další obecní zaměstnanci

- 1793 Isai Lederer („Schulkloper“), čp. 5 ●●HBS

regionální mohelové

- 1825 Moyses Teitsch ●●§M
 1829 Moises Deutsch ●●§S1
 1839-61 Abraham Wolf („Wundarzt“), čp. 22, 76, 92 ●●§M,§P1,§S1,§T1,§U1

matrikáři

- 1880-83 Ignaz Stranský ●●SFB
 1891 L. Lederer ●●SFB

škola

- 1837 židovská obec má vlastní školu ●●SKB
 1839-55 parc. č. 51, čp. 90 (později čp. 82), dřevěný přízemní domek 70 m jižně od synagogy, vestavěný do uličního prostranství („škola s bytem“, vlastnictví židovské obce) ●●BPP,DSK,KP
 1855 parc. č. 132 („škola s bytem“, vlastnictví židovské obce), budova postavená po r. 1839 ●●BPP,DSK,SKA
 1886 religijní škola židovské obce s německým vyučovacím jazykem a 12 žáky (všichni žáci jsou židovského vyznání) ●●KSA
 1894-95 religijní škola židovské obce s německým vyučovacím jazykem a 20 žáky (všichni žáci jsou židovského vyznání) ●●KSB
 1997 dřevěný domek bývalé školy (parc. č. 51) dosud stojí ●●Y

špitál

- 1786 krajský úřad souhlasí, aby si obec vydržovala správce špitálu ●●CGP/2

spolky a nadace**chevra kadiša:**

- 1623 datována (založena) je kniha terešovské chevry ●●*P
 1798 ve spolku je 64 členů z Terešova, 40 z > Prašného Ujezdu, 28 z > Hřešihlav a další z Liblína, Radnic a jiných míst ●●*P
 1897 předseda Abraham Weiss ●●KI/Hořovice
 1907 předseda Ludwig Lederer ●●KI
 1908-18 spolek existuje ●●KI,SZO,ZKH
 1920 předseda Gustav Stein ●●ZKH
 1921-22 existuje ●●SZO,ZKH

dámský spolek:

- 1920-21 spolek existuje ●●ZKH

významná povolání, řemesla**vinopalníci:**

- 1783 Samson Löbl (vinopalník a draslař, poráží dobytek) ●●HBS
 1786 Samson Löbl (vinopalník, draslař a obchodník) ●●CGP/1

- 1786 Esther (manželka nemajetného Josepha Ungera, má 2 děti) pracuje už 6 let ve zdejší vinopalně ●●CGP/2[její žádost vrchnosti a následná korespondence]
 1793 Samson Freund (vinopalníka a draslař), čp. 2 ●●HBS
 1838 Florian Lederer ●●§T1

draslaři:

- 1783 Samson Löbl (vinopalníka a draslař, poráží dobytek) ●●HBS
 1783 Israel Abraham („draslař“, pravděpodobně zaměstnanec u pachtýře draslovny, ženatý) ●●HBS
 1786 Samson Löbl (vinopalník, draslař a obchodník) ●●CGP/1
 1786 Isak Abraham ●●CGP/1
 1793 Samson Freund (vinopalníka a draslař), čp. 2 ●●HBS
 1793 Habakuk Wallner („draslař“, buď zaměstnanec u pachtýře terešovské draslovny, anebo pravděpodobněji pachtýři vrchnostenské draslovny [se smlouvou na 6 let] ve vsi Kařez na panství Zbiroh: zapsaný je na obou místech), čp. 10 Terešov ●●HBS

trafikanti:

- 1793 Salamon Lustig, čp. 8 ●●HBS

krejčí:

- 1783 Joseph Judlikh [?] ●●HBS
 1786 Joseph Judlock nebo Judlack ●●CGP/1

sklenáři:

- 1783 Moises Jakob ●●HBS

lékaři:

- 1839-59 Abraham Wolf („Wundarzt“, regionální mohel), čp. 22, 76, 92 ●●§U1
 1857 v Praze se žení 35letý Med.Dr. Michael Zeiner [?] (c. k. plukovní lékař, původem z Terešova; manž. Bergmannová z Mladé Boleslavi) ●●§B2

továrník (?):

- 1871 Jacob Popper („Fabrikant“; manž. Theresia roz. Lederer z Terešova) ●●§T2

sídelní okrsky

v 18. stol. poloha židovských domků (konkrétně topograficky nedoložená) pravděpodobně odpovídá pozdější situaci v roce 1839

- 1839
- domy v židovském vlastnictví jsou soustředěné hlavně v západní „domkářské“ polovině vsi (ve východní polovině vsi jsou především selské usedlosti)
 - **severní okrsek** tvoří 7 sousedících domků a synagoga v centru vsi: tyto lineárně seřazené budovy tvoří západní a severní okraj „blokové“ zástavby vestavěné snad druhotně do jižní části prostranství předpokládané původní rozsáhlé lokační návsi
 - **jihozápadní okrsek** tvoří 5 sousedících a několik opodál rozptýlených domků v ulici vedoucí k Biskoupkám a k židovskému hřbitovu (domky obklopují ulici po obou stranách)
 - po excerpci matrik a zjištění případných křesťanských domů se židovskými rodinami bydlícími v nájmu lze předpokládat, že rozsah obou okrsků bude větší, případně na sebe mohou plynule navazovat nebo splývat ●●BPP,IS,KP

domy se židovskými obyvateli

1786 každá z 18 rodin má „vlastní chalupu“ ●●CGP/1

1793 židovské rodiny jsou doložené v 10 domcích: jejich číslování – zřejmě samostatná číselná řada pro židovské domy – neodpovídá pozdějšímu jednotnému číslování domů ve vsi ●●HBS

1839 v židovském vlastnictví je 17 obytných domů a synagoga (lze předpokládat, že v mnoha dalších domech bydlely židovské rodiny v nájmu) ●●BPP

1855 v židovském vlastnictví je 27-28 obytných domů a synagoga ●●BPP,DSK,SKA

vlastníci domů a někteří jejich obyvatelé

(není dosud excerpovaný nejbohatší zdroj údajů – matriky z 1. poloviny 19. století):

<u>parc.</u>	<u>čp.</u>	<u>roku</u>	<u>vlastníci a bydlení</u>
??	II	1793	vlastník ½ domu Samson Freund (vinopalník a draslař) ●●HBS
		1793	vlastnice ½ domu Eva Kreperin (vdova) ●●HBS
??	III	1793	vlastník Bernhard Freund (obchodník) ●●HBS
		1793	Israel Adler (podomní obchodník; nájemník <u>pravděpodobně</u> v čp. 3) ●●HBS
??	IV	1793	vlastník Moises Weis (podomní obchodník) ●●HBS – <i>snad může jít o pozdější parc. č. 26, čp. 66</i>
		1793	Wolf Weis (kantor ; ženatý syn Moiseše ↑ W.) ●●HBS
??	V	1793	vlastnice Ester Bekin (vdova, obchodnice) ●●HBS – <i>snad může jít o pozdější parc. č. 45, čp. 68</i>
		1793	Isai Lederer („ Schulklopper “; nájemník) ●●HBS
??	VI	1793	vlastník ½ domu Abraham Baron (obchodník) ●●HBS
		1793	vlastník ½ domu Jakob Schwartz (podomní obchodník) ●●HBS
		1793	Samuel Razauer (podomní obchodník; nájemník) ●●HBS
??	VII	1793	vlastník Wolf Adler (učitel v > Libni u Prahy) ●●HBS
		1793	Kuppelman Freund (podomní obchodník; nájemník) ●●HBS
??	VIII	1793	vlastník Salamon Lustig (trafikant a obchodník se střížním zbožím) ●●HBS – <i>snad může jít o pozdější parc. č. 54, čp. 75</i>
		1793	Theresia Bekin (vdova, výměnkářka) ●●HBS
??	IX	1793	spoluvlastník Joseph Zeinner (výměnkář „u Salamona Lustiga ↑) ●●HBS – <i>snad může jít o pozdější parc. č. 36, čp. 80, anebo o parc. č. 46, čp. 69</i>
		1793	spoluvlastnice Anna Strickerin (vdova; obchodnice) ●●HBS

<u>parc.</u>	<u>čp.</u>	<u>roku</u>	<u>vlastníci a bydlení</u>
??	X	1793	vlastník (jen ½ domu?) židovská obec ●●HBS
		1793	Abraham Deutsch (učitel ; nájemník v obecním domku) ●●HBS
		1793	vlastník ½ domu (?) nebo nájemník v domku židovské obce Habakul Wallner (vinopalník ve vsi Kařez na panství Zbiroh) ●●HBS
??	XI	1793	Moises Bobek (obchodník; nájemník) ●●HBS
4	46	1839	vlastník křesťan – dřevěný dům 140 m severně od zámku, na východní straně ulice (silnice) vedoucí k Drahoňovu Újezdu
		1855	vlastník Jakob Popper
8	61	1839	vlastník křesťan – dřevěný dům v centru vsi, 70 m jihovýchodně od synagogy
		1855	vlastník Adalbert Popper
9	85	1839	vlastník křesťan – zděný dům v centru vsi, 55 m jihovýchodně od synagogy
		1855	vlastník Joachim Werner
19	9	ca 1820	Leopold Ritter (obchodník; ženatý) ●●§L1, §L2
		1839	vlastník ?? – dřevěný dům 200 m jihozápadně od synagogy, za východní stranou ulice vedoucí k Biskoupkám
		1855	vlastník Weiss
24	65	1839	vlastník David Bobek – dřevěný dům 330 m jihozápadně od synagogy, na východní straně ulice vedoucí k Biskoupkám
		1855	vlastník Abraham Bobek
25	84	1839	vlastník Israel Ritter – dřevěný dům 350 m jihozápadně od synagogy, na východní straně ulice vedoucí k Biskoupkám
		1855	vlastník Isak Stein
26	66	1839	vlastník Isak Weiss – dřevěný dům 360 m jihozápadně od synagogy, na východní straně ulice vedoucí k Biskoupkám
		1855	vlastník Abraham Weiss
31	62	1839	vlastník křesťan – dům více než 450 m jihozápadně od synagogy, v ulici vedoucí k Biskoupkám
		1855	vlastník Joachim Stein

<u>parc.</u>	<u>čp.</u>	<u>roku</u>	<u>vlastníci a bydlení</u>
36	80	1839-1855	vlastník Herrmann Zinner – dům asi 370 m jihozápadně od synagogy, na západní straně ulice vedoucí k Biskoupkám
		1997	– přízemní dům
37	67	1839	vlastník křesťan – dřevěný dům 350 m jihozápadně od synagogy, na západní straně ulice vedoucí k Biskoupkám
		1855	vlastník Lazar Ritter
38	89	1839-1855	vlastník Abraham Kantor – v r. 1839 dřevěný dům 320 m jihozápadně od synagogy, na západní straně ulice vedoucí k Biskoupkám
42	70	1839	vlastník Klopstock – dřevěný dům 280 m jihozápadně od synagogy, na západní straně ulice vedoucí k Biskoupkám
		1855	vlastník Popper
		1997	– dům stojí
45	68	1839-1855	vlastník Lederer – v r. 1839 dřevěný dům 210 m jihozápadně od synagogy, na západní straně ulice vedoucí k Biskoupkám
		1997	– dům stojí (snad s čp. 63?)
46	69	1839-1855	vlastník Zinner – v r. 1839 dřevěný dům 190 m jihozápadně od synagogy, na západní straně ulice vedoucí k Biskoupkám
48	64	1839	vlastník křesťan – dřevěný dům 140 m jihozápadně od synagogy, na západní straně ulice vedoucí k Biskoupkám
		1855	vlastník Salomon Weiss
49	25	1839-1855	vlastník křesťan [?] Ignatz Schoenbach – v r. 1839 dřevěný dům 120 m jihozápadně od synagogy, na západní straně ulice vedoucí k Biskoupkám
51	90, později 82	1839-1855	vlastník židovská obec – (škola s bytem) – v r. 1839 dřevěný dům 70 m jihojihozápadně od synagogy, vestavěný do prostoru ulice vedoucí k Biskoupkám
		1997	– přízemní dům (stále je dřevěný)
54	75	1839	vlastník Lustig – dřevěný dům v centru vsi, 10 m severně od synagogy
		1855	vlastník Lederer
55	71	1839-1855	vlastník židovská obec – (= synagoga) – zděná budova v centru vsi, 60 m východně od vrchnostenského hospodářského dvora, 280 m severozápadně od zámku
		1997	– parcela po zbořené synagoze je nezastavěná

<u>parc.</u>	<u>čp.</u>	<u>roku</u>	<u>vlastníci a bydlení</u>
56	72a, později 99	1839-1955	vlastník Samuel Körper – v r. 1839 dřevěný dům v centru vsi, 5 m jižně od synagogy
		1997	– přízemní zděný dům (snad novostavba)
57	72b	1839-1855	vlastnice Katharina Sommer – zděný dům v centru vsi, 20 m jižně od synagogy
		1997	– starý přízemní dům
58	74	1839-1855	vlastníci Popper a Lang – zděný dům v centru vsi, 40 m jižně od synagogy
		1997	– starý přízemní dům
63	29	1839	vlastník křesťan – dřevěný dům v centru vsi, 30 m severovýchodně od synagogy
		1855	vlastník Lederer
64	78	1839	vlastník Schön – dřevěný dům v centru vsi, 40 m severoseverovýchodně od synagogy
		1855	vlastník Kohn
		1997	– zděný dům
65	77	1839-1855	vlastník Markus Stein – v r 1839 dřevěný dům v centru vsi, 40 m severně od synagogy
		1997	– na místě domů s parc. č. 65 a 66 stojí zděná sýpka z 19. stol.
66	76	1839-1855	vlastník Elias Kohn – v r 1839 dřevěný dům v centru vsi, 40 m severně od synagogy
		1849-1852	Abraham Wolf (lékař) ••§U1 – viz též čp. 92
		1997	– na místě domů s parc. č. 65 a 66 stojí zděná sýpka z 19. stol.
68	73	1839	vlastník Deutsch – zděný dům 140 m severně od synagogy, vestavěný do severní části návěsního prostranství
		1855	vlastník Klopstock
		1997	– přízemní obydlí dům
82	40	1839	vlastník křesťan – dřevěná selská usedlost v centru vsi, 70 m severovýchodně od synagogy
		1855	vlastník Lederer
85	43	1839	vlastník křesťan – dřevěná selská usedlost v centru vsi, 80 m jihovýchodně od synagogy
		1855	vlastník Abraham Reiser

<u>parc.</u>	<u>čp.</u>	<u>roku</u>	<u>vlastníci a bydlící</u>
104	95	1839-1855	vlastník židovská obec – zděný obytný domek pro hrobníka: 1400 m jihozápadně od centra vsi, na jižní straně silnice vedoucí do osady Salceperk (dnes Bílá Skála), před vchodem do židovského hřbitova
		1997	– v terénu jsou patrné obrysy zbořené budovy
131	ad 46	1855	vlastník Jakob Popper – novostavba postavená po r. 1839
132	–	1855	vlastník židovská obec – (škola s bytem) – novostavba postavená po r. 1839
??	22	1848	Abraham Wolf („Wundarzt“, mohel) ●●§P1 – viz též čp. 76 a 92
??	76	1849-1852 1858-1861	Abraham Wolf („Wundarzt“, mohel) ●●§M, §O, §P1, §U1 – viz též čp. 22 a 92
??	81	1852	Enoch Freund (obchodník; manž. Judith roz. Aschenbrenner z > Nečemic v Žateckém kraji) ●●§M
		1852	žení se 30letý Bernard b. Enoch ↑ Freund (obchodník v čp. 81; manž. Maria, dcera mydláře Weise z Cheznovic u Mýta) ●●§M
??	92	1841, 1855-1857	Abraham Wolf („Wundarzt“) ●●§M, §P1, §S1, §U1 – viz též čp. 76
??	??	1850	Joseph Klauber (obchodník; manž. Rebeka) ●●§M
		1850	žení se 30letý Leopold b. Joseph ↑ Klauber (obchodník v Terešově; manž. Katharina, dcera mydláře Weise z Cheznovic u Mýta) ●●§M

●●BPP,DSK,IS,KP,SKA,Y/1997

obecní dům

1793 čp. 10 (v domě bydlí mj. učitel Abraham Deutsch) ●●HBS

1839-55 parc. č. 104, čp. 95 (obytný dům) ●●BPP,DSK,SKA

1855 parc. č. 132, bez čp. (škola s bytem) ●●BPP,DSK,SKA

modlitebna

1680 existuje modlitebna ●●*P

1786 existuje „synagoga“ zřízená nebo provozovaná „bez vědomí vrchnosti“

●●CGP/2

synagoga

v centru vsi, 60 m východně (na protější straně ulice) od vrchnostenského hospodářského dvora, 280 m severozápadně od zámku ●●IS,KP

snad z přelomu 18. a 19. století ●●RJC,UPC

1837 existuje synagoga ●●SKB

1839 ▪ parc. č. 55, čp. 71, rozloha parcely 60 s², tj. 216 m²

▪ zděná budova

▪ vlastník židovská obec ●●BPP,IS,KP

1894-97 existuje činná synagoga (asi modlitebního spolku) ●●JCB,KI/Hořovice

1898-06 činná synagoga se neuvádí ●●KI/Hořovice

[tj. Terešov už asi nespadá do oblasti hořovické náboženské obce]

1907-20 existuje činná synagoga ●●KI,ZKH

po r. 1930 se ještě konají bohoslužby o velkých svátcích ●●*P

popis budovy:

- vysoká masivní budova stojící nad úrovní ulice, na kamenem obezděném „tarasu“
- zevní omítky s bosáží snad ze 4. čtvrtiny 19. století
- nad vstupem je hebrejský nápis
- sál je zaklenutý plochou klenbou (nelze poznat, je-li případně nepravá, dřevěná)
- vstup do sálu uprostřed západní stěny (pod galerií)
- zděná ženská galerie na válcových zděných sloupech obklopuje sál ze čtyř stran (!), přerušená je jen v místě aronu ha-kodeš
- přízemní prostory pod galerií jsou od ostatního sálu oddělené nízkou zděnou zídkou – předprsní
- aron ha-kodeš klasicistní, krytý vyklenutým „baldachýnem“ (snad čtvercového půdorysu) na 4 tenkých válcových sloupech s hlavicemi: baldachýn (z neurčitelného materiálu vyčnívá do prostoru sálu)
- lavice kostelního typu ●●ZMF

po 2. světové válce Okresní národní výbor nařídil opravu budovy a opravena byla střecha, později však byla synagoga zbořena (zdůvodnění: zasahovala do silnice) a plzeňská židovská obec musela za demolici uhradit 50 000 Kčs ●●§O

1962 synagoga byla zbořena ●●§LP

1964 synagoga byla zbořena ●●RJC

1997 parcela po synagoze (na vyvýšeném místě, svažujícím se k západu do ulice) je nezastavěná, na jejím místě jsou zahrádky sousedních domů a volné místo; část vyvýšené parcely směrem do ulice byla pravděpodobně odkopána (snížena) ●●Y

hřbitov

1,5 km jihozápadně od Terešova

1623 pravděpodobně existuje (v knize chevry kadiši pro Terešov, > Hřešíhlavy a > Prašný Újezd z roku 1798 se připomíná „prastará kniha“ chevry s hebrejskými stanovami z roku 1623) ●●MAS/2005/7,*P,§IS

kolem r. 1700 („na přelomu 17. a 18. stol.) byl hřbitov založen ●●RJC

hřbitov byl založen na místě, kde byl údajně od 16. stol. hromadný hrob židovských obětí moru ●●*P

1725 a 1729 datace na nejstarších náhobcích čitelných před rokem 2004 ●●RJC

1763 hřbitov už delší dobu existuje (poplatek placený vrchnosti za každý pohřeb byl nahrazen paušálním ročním poplatkem) ●●*P

1763-68 hřbitov byl rozšířen a ohrazen kamennou zdí ●●RJC

1786 hřbitov byl založen ●●HZH

1839 ▪ pozemková parcela č. 289, rozloha 1138 s², tj. 4082 m²

▪ jižně od silnice Terešov – Salcperk (dnes Bílá Skála)

▪ obdélníkový pozemek, značně protáhlý v severojižním směru

▪ při severní (vstupní) straně hřbitova je kromě hrobnického domku a márnice také políčko patřící židovské obci (parc. č. 290, rozloha 180 m²)

▪ mezi hřbitovem (hrobnickým domkem) a silnicí je louka patřící majiteli panství ●●GPP,IS,KP

poslední pohřby v matrikách:

▪ 1937 – 19. září byl pohřben Jakob Bleier („Oekonom“ v. v. v Čermnících u Kadaně, naroz. 1861 v > Prašném Újezdu) ●●§C3

▪ 1938 – 1. pohřeb ●●§H3

1965 nejstarší dva čitelné náhrobky mají dataci 1809 ●●ZMD

[od r. 1965 byly nalezeny starší náhrobky]

1980 ▪ rozloha 4082 m²

▪ nejstarší dochované náhrobky z 1. poloviny 19. století ●●HZH

[omyl: jsou tu starší náhrobky]

1985 ▪ asi 50 m jižně od silnice Terešov – Bílá Skála

▪ kamenná ohradní zeď je celkem zachovalá, vstup uprostřed severní zdi

▪ v jihovýchodním kvadrantu hřbitovní plochy stojí řídce tradiční jednoduché náhrobky, v jihozápadním kvadrantu stojí poměrně „hustě“ tradiční jednoduché náhrobky i poemancipační náhrobky

▪ v značně demolovaném severozápadním kvadrantu leží novodobé náhrobky

▪ tradiční jednoduché náhrobky jsou orientované lícem (textem) k západu, novodobé vícedílné náhrobky v západní polovině hřbitova jsou orientované k východu (k předpokládané, dnes už zaniklé středové cestě)

▪ při západní zdi v severní části hřbitova je zachovalý náhrobek představeného hořovické židovské obce s manželkou: Julius Bondy (1852 – 1906), „k. k. Hauptmann I Cl. aD“, majitel továrny, vydavatel časopisu *Öst. Ung. Zündwarenfabrikant*, „Kultusvorsteher etc. aus Hořovitz“; manželka Emilie (původem z Hořovic) žila v letech 1854-93

▪ nejmladší čitelný náhrobek s datací 1934

▪ hřbitov je značně zarostlý náletovými dřevinami i vysokými bylinami ●●Y

1992 ▪ o hřbitov budou pečovat členové organizace ochránců přírody z Radnic ●●§RL

1997 ▪ rozloha 4082 m²

▪ ohradní kamenná zeď je poškozená

▪ dochováno je asi 300 náhrobků z 18.-20. století

▪ hřbitov je navržený k zapsání do státního seznamu památek ●●KK

1999 náletová vegetace je už vyřezaná ●●§RK

2004 ▫ rozloha 4092 m²

- dochováno je asi 300 náhrobků
- nejstarší čitelné náhrobky s datacemi 1725 a 1729
- východní polovina hřbitova je bez náhrobků, většina novodobých náhrobků v západní části hřbitova je povalená ●●RJC

márnice:

1839 zděná budova uprostřed severní (vstupní) strany hřbitova, tedy snad průchodní, bez vlastního parcelního čísla, se severním průčelím v lici hřbitovní ohradní zdi, vystupující celým půdorysem do hřbitovní plochy ●●IS,KP

malá budova typu stodoly, sedlová střecha s valbičkou ●●FO

hrobnický domek:

mimo hřbitovní plochu, při severní ohradní zdi, u severozápadního rohu hřbitova

1816 domek byl postaven ●●*P

1839 stav. parcela č. 104, čp. 95, zděná budova patřící židovské obci ●●BPP,IS,KP
přízemní chalupa s dřevěným štítem a doškovou střechou ●●FO

1985 budova je beze zbytku zbořená: v terénu jsou jen zarostlé nízké stopy destrukce ●●Y

zemědělské pozemky židovských vlastníků

po r. 1855 přecházejí do židovského vlastnictví první ovocné zahrady: kupují je Lazar Ditter (z čp. 67), Jakob Popper (čp. 46), Abraham Reiser (čp. 43), Moses Weiss (čp. 64) a Ignaz Schönbach (čp. 25 – křesťan?) ●●DSK,GPP

matriky registrované v roce 1943

- narozených 1798-1930
- oddaných 1826-1904
- zemřelých 1822-1932 ●●AFP

dochované matriční materiály

A. matriky uložené v Národním archivu:

- narozených 1801-1859
- oddaných 1822-1836, 1844-1847
- zemřelých 1822-1839, 1844-1847 ●●KMS

B. materiály uložené v archivu Židovského muzea

(v býv. archivu náb. obce Rokycany):

- matrika obřezek (z okolních vsí) 1849-1868 ●●ZMB

z dalších archiválií uložených v archivu Židovského muzea

- gruntovní kniha aj. z let 1798-1933 (= v býv. archivu náboženské obce Rokycany)
- zlomky spisů z let 1859-1925 (= v býv. archivu náboženské obce Rokycany)
- přípis o připojení náboženských obcí Radnice a Terešov k náboženské obci Rokycany z r. 1932 (= v býv. archivu náboženské obce Hostomice)

- spis „splynutí náboženské obce Rokycany s obcemi Radnice a Terešov“ z r. 1935 (= v býv. archivu náboženské obce Rokycany) ●●ZMB
- materiály z r. 1896-1898 o ustavení ŽNO „Hostomice, Liteň a Terešov“ (= v býv. archivu náboženské obce Beroun) ●●ZMB

další archiválie

- „dopisy pražského apelačního soudu (1624) ze sporu terešovských židů“ (dopisy byly před r. 1930 nalezeny zapečetěné) ●●*A
- „knihy haskary“ bratrstva chevra kadiša z r. 1623 (v r. 1934 jsou knihy nezvěstné) ●●*P

vyobrazení

indikační skica (katastrální plán vsi z r. 1839): ZMN č. neg. 15.204

schéma vsi s vyznačením židovských budov: *R s. 24

židovské domy: ZMF (foto J.Fiedler 1997); KK (foto K.Kahancová 1997)

synagoga:

exteriér: *R s. 23; *ZP s. 263 (foto 1955), s. 264 (foto 1903-16);

ZMN č. neg. 19.579, 30.269/1 (foto protektorát), 31.773, 32.407

interiér: ZMN č. neg. 700-702, 5.612/2 (foto protektorát), 19.579 (2 negativy), 30.269/2 (foto protektorát), 31.774-31.775

aron ha-kodeš: *R s. 23; ZMN č. neg. 5.612/1 (foto protektorát), 30.269/3 (foto protektorát)

hřbitov: RJC; ZMN č. neg. 5.617/16 (foto protektorát); ZMF (foto mj. 1985, 1997);

KK (foto K.Kahancová 1997)

literatura a prameny

AFP – Arndt, Arthur: *Die jüdischen Personenstandsregister im Protektorat Böhmen und Mähren*. In: Familie, Sippe, Volk, r. 9 (1943), sešit 4, s. 30-32.

AK – Kohn, Albert: *Statistische Tabellen über alle israelitische Gemeinden, Synagogen, Schulen und Rabbinate in Böhmen*. In: *Die Notablenversammlung der Israeliten Böhmens in Prag...* Wien 1852

BPP – Bauparzellen-Protocoll (soupis stavebních parcel), součást stabilního katastru z roku 1839 a duplikátu stabilního katastru (> DSK) pro Terešov – (Národní archiv v Praze, 1. oddělení, fondy SK & SK Dupl)

CGP/1 – soupisy židovských rodin v Čechách z roku 1786 – (Národní archiv v Praze, 1. oddělení, fond ČG-Publ)

CGP/2 – spisy z let 1786 – 1795, týkající se židovského osídlení v Čechách – (Národní archiv v Praze, 1. oddělení, fond ČG-Publ)

DSK – duplikát stabilního katastru (tzv. textové komentáře z 19. století) pro Terešov – (Národní archiv v Praze, 1. oddělení, fond SK Dupl)

FC – Fleischmann, Gustav: *Sídla židů v Čechách*. (rozmmožený strojopis, stav podle sčítání lidu v roce 1921) – (archiv Židovského muzea v Praze)

FO – fotografie a pohlednice (popsáno podle snímků)

GB – *Die Juden und Judengemeinden Böhmens in Vergangenheit und Gegenwart*. (ed. Hugo Gold) Brünn-Prag 1934

- GPP – Grundparzellen-Protocoll (soupis nestavebních parcel), součást stabilního katastru z roku 1839 a duplikátu stabilního katastru (> DSK) pro Terešov – (Národní archiv v Praze, 1. oddělení, fondy SK & SK Dupl)
- HBE – *Soupis židovských rodin v Čechách z roku 1793. IV. Chrudimský kraj, Plzeňský kraj, Žatecký kraj, Hradecký kraj.* (ed. Ivana Ebelová) Praha 2004 – VI./1 *Praha 1792, Praha 1794.* (ed. Ivana Ebelová) Praha 2006
- HBI – *Soupis židovských familiantů v Čechách z roku 1783. / Verzeichnis der Judenfamilianten in Böhmen von 1783. II. [Budějovický, Hradecký, Chrudimský, Klatovský, Plzeňský, Prácheňský, Rakovnický, Táborský a Žatecký kraj]* (ed. Ivana Ebelová) Praha 2010
- HBS – soupisy židovských rodin v Čechách z let 1724, 1733, 1783, 1793, 1799 a 1811 – (Národní archiv v Praze, 1. oddělení, fond HBS)
- HSH – *Hof- und Staats-Handbuch des Kaiserthumes Österreich für das Jahr [...]. Dritter Theil.* Wien b. d.
- HZH – Heřman, Jan: *Židovské hřbitovy v Čechách a na Moravě.* Praha b. d. (1980)
- IS – indikační skica z roku 1839 („Parzellirungs Croquis“, ručně kreslený mnohobarevný plán katastru obce v měřítku 1:2880) ke stabilnímu katastru pro Terešov – (Národní archiv v Praze, 1. oddělení, fond SK – IS)
- JCB – *Jahrbuch für die israel. Cultusgemeinden Böhmens zugleich Führer durch die israel. Cultusgemeinde in Prag.* Prag 5654/1893-94 – 5655/1894-95
- KFP – knihy familiantů pro Plzeňský kraj (založené kolem r. 1800) – (Národní archiv v Praze, 1. oddělení, fond KF)
- KI – *Kalender für Israeliten (Luach) für das Jahr ... Zugleich Führer durch die israel. Kultusgemeinden der österr.-ungar. Monarchie. Bd. I-XXVII (1892-1919).* Wien 1891-1918
- KK – dokumentace židovských nemovitých památek na území České republiky, prováděná v letech 1997-2004 (Národní památkový ústav, ústřední pracoviště v Praze, vedoucí projektu Mgr. Karin Kahancová)
- KMS – Kukánová, Zlataše – Matušiková, Lenka: *Soupis matrik židovských náboženských obcí v Čechách.* In: *Paginae historiae* (sborník Státního ústředního archivu v Praze), č. 3, 1995
- KP – tištěný katastrální plán obce Terešov z roku 1839 v měřítku 1:2880 – (Ústřední archiv zeměměřictví a katastru, Zeměměřický úřad v Praze)
- KSB – Kořán, Josef J.: *Židovské školy v Čechách roku 1894-5.* In: *Kalendář česko-židovský na rok 1896-97*, s. 152-157.
- MAS – Maskil (časopis, vyd. židovská kongregace Bejt Simcha, Praha)
- MN – židovská matrika narozených (Národní archiv v Praze, 1. oddělení, fondy HBM & HBMa)
- MO – židovská matrika oddaných (Národní archiv v Praze, 1. oddělení, fondy HBM & HBMa)
- MZ – židovská matrika zemřelých (Národní archiv v Praze, 1. oddělení, fondy HBM & HBMa)
- PSR – soupis rabinů působících v českých zemích (sestavuje Mgr. Daniel Polakovič, Židovské muzeum v Praze)
- RJC – Rozkošná, Blanka – Jakubec, Pavel: *Židovské památky Čech. (Historie a památky židovského osídlení Čech.) / Jewish monuments in Bohemia. (History and Monuments of the Jewish Settlement in Bohemia.)* Brno 2004
- SFB – *Schematismus für das Königreich Böhmen.* Prag 1880, 1883, 1891

- SKA – Seznam katastrálních archů výtažných pro veškeré držitele pozemnosti v obci svrchu dotečné, a průkaz toho, že jim byly dodány ... / Verzeichniss der Katastral-Auszugsbogen für sämtliche Grundbesitzer ... (formulář z roku 1855, součást > DSK pro Terešov) – (Národní archiv v Praze, 1. oddělení, fond SK Dupl)
- SKB – Sommer, Johann Gottfried: *Königreich Böhmen; statistisch-topographisch dargestellt. Bd. 6.: Pilsner Kreis.* Prag 1838
- SL – publikované výsledky sčítání lidu z let 1880-1930:
Special-Orts-Repertorien der im oesterreichischen Reichsrathe vertretenen Königreiche und Länder. IX. Böhmen. (Special-Orts-Repertorium von Böhmen. Podrobný seznam míst v Čechách.) Wien 1885
Special-Orts-Repertorien der im oesterreichischen Reichsrathe vertretenen Königreiche und Länder. IX. Böhmen. (Special-Orts-Repertorium von Böhmen. Podrobný seznam míst v Čechách.) Wien 1893
Lexikon obcí pro království a země na Říšské radě zastoupené. IX. Čechy. (Lexikon obcí pro Čechy.) Vídeň 1904
Gemeindelexikon der im Reichsrathe vertretenen Königreiche und Länder. IX. Böhmen. (Gemeindelexikon von Böhmen.) Wien 1905
Podrobný seznam míst zemí rakouských. IX. Čechy. (Podrobný seznam míst pro Čechy.) Vídeň 1916
Spezialortsrepertorien der im österr. Reichsrathe vertretenen Länder. IX. Böhmen. (Spezialortsrepertorium von Böhmen.) Wien 1915
Statistický lexikon obcí v republice Československé. I. Čechy. (Statistický lexikon obcí v Čechách.) Praha 1923
Statistický lexikon obcí v republice Československé. I. Země Česká. (Statistický lexikon obcí v zemi České.) Praha 1934
- SZO – *Statistik der jüdischen Kultusgemeinden in der Tschechoslowakischen Republik.* In: *Jüdischer Kalender für die čechoslowakische Republik auf das Jahr 5683.* Mährisch Ostrau b. d. (1922)
- TKC – *Tereziánský katastr český. Sv. 2: Rustikál.* (kraje K-Ž), 4. vydání, Praha 1966
- UPC – *Umělecké památky Čech. Díl 4 (T-Ž).* (red. Emanuel Poche) Praha 1982
- VMS – vyhláška československého Ministerstva školství a osvěty č. 5-44 083/46-7/2 ze dne 20.9.1946 („Věc: Úprava obvodů židovských náboženských obcí v zemích České a Moravskoslezské. Zrušení náboženských obcí.“), odnímající ve smyslu § 8 zákona ze dne 21. března 1890, č. 57 ř. z. státní uznání 165 náboženským obcím decimovaným nebo zcela vylidněným v období nacistické okupace a uznávající 51 náboženských obcí. In: VZO, 1946, č. 12
- WJB – Wlaschek, Rudolf M.: *Juden in Böhmen. Beiträge zur Geschichte des europäischen Judentums im 19. und 20. Jahrhundert.* München 1990, 1997
- Y – zjistil Jiří Fiedler
- ZKH – *Židovský kalendář na rok 5681/1920-21, 5682/1921-22.* Praha 1920-1921
- ZMB – archivy židovských obcí z území České republiky, dnes součást archivu Židovského muzea v Praze
- ZMD – archiv Židovského muzea v Praze, fond Dokumentace

ZMF – sbírka fotografií nemovitých památek, archiv Židovského muzea v Praze

ZMN – archiv fotonegativů, Židovské muzeum v Praze

*A – Polák-Rokycana, Jaroslav: *Archiv židovské obce pražské*. In: Rozvoj, roč. 36, 1929, č. 46, s. 12.

*K – Kostelecký, Antonín: *Dějiny Židů ve Světle nad Sázavou*. In: GB, s. 616-620

*P – Polák-Rokycana, Jaroslav: *Dějiny Židů v Rokycanech a okolí*. In: GB, s. 572-574.

*R – Rozkošná, Blanka: *Židé na Rokycansku*. In: Sborník Muzea Dr. Bohuslava Horáka, Rokycany, č. 8, 1996, s. 3-26.

*ZP – Batěk, František – Hrachová, Hana – Prašil, Petr: *Zbirožsko na starých pohlednicích*. Hostivice 2007

– Fleischmann, K.: *Židovská obec terešovská*. In: Židovské Zprávy, roč. 9, 1926, č. 1, s. 2.

§A2 – židovská matrika oddaných pro Libáň – (viz MO)

§B2 – židovská matrika oddaných pro Mladou Boleslav – (viz MO)

§C3 – židovská matrika zemřelých pro Chomutov – (viz MZ)

§D2 – židovská matrika oddaných pro Štědrou a Chlum – (viz MO)

§E – židovské matriky narozených, oddaných a zemřelých pro Ledec nad Sázavou – (viz MN, MO, MZ)

§H3 – židovská matrika zemřelých pro Hořovice – (viz MZ)

§IS – sdělení (1999) Mgr. Ivy Steinové z Prahy

§J2 – židovská matrika oddaných pro Jindřichův Hradec – (viz MO)

§L1 – židovská matrika narozených pro Libočany – (viz MN)

§L2 – židovská matrika oddaných pro Libočany – (viz MO)

§LP – ústní sdělení (1976) PhDr. Lea Pavláta z Prahy (na základě zjištění v Terešově)

§M – kontrolní (farní) židovská matrika narozených, oddaných a zemřelých pro město Mýto a okolí – (viz MN, MO, MZ)

§N1 – židovská matrika narozených pro Neveklov – (viz MN)

§O – ústní sdělení (1985) paní Markéty Tanzerové, tajemnice plzeňské židovské obce

§P1 – židovská matrika narozených pro Praskolesy – (viz MN)

§RK – ústní sdělení (1999) pana Radka Kodery, pracovníka z Ústavu památkové péče v Plzni

§RL – ústní sdělení (1992) pana Rudolfa Löwyho, člena představenstva plzeňské židovské obce

§R2 – židovská matrika oddaných pro Radnice – (viz MO)

§S1 – kontrolní (farní) židovská matrika narozených pro Osek u Radnic – (viz MN)

§T1 – židovská matrika narozených pro Terešov – (viz MN)

§T2 – židovská matrika oddaných pro Terešov – (viz MO)

§U1 – židovská matrika narozených pro Prašný Újezd 1849-1864 – (viz MN)

§V2 – židovská matrika oddaných pro Soběslav – (viz MO)

§Y2 – židovská matrika oddaných pro Nymburk – (viz MO)